

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr 27/2015 van 1 oktober 2015

Betreft: Aanvraag van het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek van de Universiteit Antwerpen, om toegang te krijgen tot gegevens die bij de FOD Financiën worden bewaard en dit in het kader van de studie "Objectivering van partneralimentatie en kindalimentatie, families in transitie, transitie in families (FITTIF)" (AF-MA-2015-046)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid de artikelen 31 *bis* en 36 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Universiteit Antwerpen ontvangen op 06/07/2015;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 02/09/2015;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 1 oktober 2015, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. In het kader van een onderzoek om de berekening van onderhoudsbijdragen te objectiveren, met als titel "Objectivering van partneralimentatie en kindalimentatie, families in transitie, transitie in families (FITTIF)", zou het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek van de Universiteit Antwerpen (hierna "de aanvrager") willen beschikken over bepaalde gecodeerde persoonsgegevens van de FOD Financiën en van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
2. De gegevensopvraging bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is reeds gemachtigd door het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling "Sociale Zekerheid", met name in beraadslaging nr. 15/049 van 7 juli 2015. Onderhavige aanvraag viseert dan ook enkel de elektronische mededeling van gegevens vanuit de FOD Financiën.
3. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal in haar datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming een *at random* steekproef van relatieontbindingen bij gehuwden (vijftienduizend koppels per onderzoeksjaar) en samenwonenden (vijftienduizend koppels per onderzoeksjaar) trekken. In elke groep zullen tienduizend koppels met kinderen en vijfduizend koppels zonder kinderen worden weerhouden (te beoordelen op het ogenblik van de relatieontbinding). De onderzoeksjaren (de steekproefjaren) zijn 2005 en 2010. Voor een longitudinale opvolging zal aan elke persoon en aan elk huishouden een uniek, betekenisloos volgnummer worden toegekend.
4. Aangaande de steekproefpersonen zullen meerdere persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming ter beschikking worden gesteld (zie randnummer 3 van beraadslaging nr. 15/049 van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid van 7 juli 2015). De FOD Financiën van haar kant zou, persoonsgegevens over de burgerlijke staat en de gezinslasten van elke voormalige partner aanbieden, verder aangevuld met persoonsgegevens over inkomsten van onroerende en roerende goederen, lonen, werkloosheidsuitkeringen, uitkeringen bij ziekte of invaliditeit, vervangingsinkomsten, pensioenen, ontvangen onderhoudsuitkeringen, aftrekbare bestedingen en uitgaven die recht geven op belastingverminderingen (bedragen telkens in klassen van tien euro).
5. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal deze persoonsgegevens koppelen, coderen en aan de aanvrager bezorgen.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID EN BEVOEGDHEID VAN HET COMITE

6. Krachtens artikel 36bis WVP, *"vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.
7. Zoals hoger reeds aangegeven, heeft onderhavige beraadslaging enkel betrekking op de gegevensstroom vanuit de FOD Financiën. Aangezien dit een elektronische mededeling van persoonsgegevens vanuit een federale overheidsdienst betreft, is het Comité ter zake bevoegd.

B. TEN GRONDE

1. FINALITEITSBEGINSEL

8. *"Persoonsgegevens dienen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en niet verder te worden verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna de Commissie), wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd"* (artikel 4, § 1, 2° WVP).
9. De gegevens worden aangevraagd met het oog op het uitvoeren van het onderzoek "Objectivering van partneralimentatie en kindalimentatie, families in transitie, transitie in families (FITTIF)". Concreet zullen de gevraagde gegevens gebruikt worden om na te gaan hoe meer uniforme berekeningswijzen kunnen uitgewerkt worden, ten einde tot adequate alimentatiebedragen te komen.
10. Dit doeleinde beantwoordt aan de voormelde vereisten van de WVP. Het Comité brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen verwerkt worden.

11. In deze context moet ook geanalyseerd worden of het doeleinde van wetenschappelijk onderzoek van de aanvrager niet onverenigbaar is met het doeleinde waarvoor de gegevens door de FOD Financiën worden verwerkt. Het Comité wijst er op dat ongeacht het oorspronkelijk doel van de verwerking van de gegevens door de FOD Financiën, de verdere verwerking van deze gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden door de aanvrager hoe dan ook niet als onverenigbaar wordt beschouwd als de bepalingen van hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de WVP (hierna het koninklijk besluit van 13 februari 2001) worden nageleefd.
12. Hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 voorziet in een cascade-systeem:
- a. in principe dient wetenschappelijk onderzoek op basis van anonieme gegevens te gebeuren;
 - b. indien de onderzoeker weliswaar niet de identificatie van de betrokken personen nodig heeft, maar het gegevensverlies van de anonimisering niet aankan of via de bron toch terug moet kunnen voor aanvullende gegevens, volstaan gecodeerde gegevens;
 - c. indien er een transfert van persoonsgegevens met directe identificatie nodig is, moeten de betrokkenen niet alleen ingelicht worden over de voorgenomen transfer, maar ook hun uitdrukkelijke toestemming geven. De onderzoekers kunnen van deze verplichting vrijgesteld worden indien men in de aanvullende aangifte bij de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (hierna "de Commissie) met succes argumenteert dat dit niet kan of onevenredig veel moeite kost.
13. De aanvrager stelt in zijn email van 15 juli 2015 dat hij het hogervermelde doeleinde niet kan verwezenlijken aan de hand van anonieme gegevens, vermits hij de situatie van individuele personen wil opvolgen: *"Anonieme gegevens zijn geaggregeerd wat hen onbruikbaar maakt in onze statistische modellen. Voor dit onderzoek hebben we individuele data-records nodig die gekoppeld worden aan de gegevens van de kruispuntbank Sociale Zekerheid.*
- Om die reden vragen we voor dit onderzoek gecodeerde gegevens aan. Deze gegevens worden gecodeerd met behulp van het "insz_gecodeerd" dat de mogelijkheid tot koppeling biedt aan de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.*
- Niet-gecodeerde gegevens zijn niet nodig voor deze studie vermits enkel een koppeling op individueel niveau voorzien dient te worden. (...)"*

14. Aangezien de aanvrager dus met gecodeerde gegevens zal werken en aangezien deze gegevens uit verschillende bronnen komen, dient verplicht een intermediaire organisatie te worden aangesteld die moet instaan voor de codering van de gegevens. *In casu* vervult de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid deze rol. De intermediaire organisatie dient onafhankelijk te zijn van de aanvrager en dient de gepaste technische en organisatorische maatregelen te nemen om te beletten dat de gecodeerde persoonsgegevens in niet-gecodeerde persoonsgegevens zouden worden omgezet. Ook kan de intermediaire organisatie overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 de gecodeerde persoonsgegevens slechts meedelen met het oog op de latere verwerking ervan voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden tegen overlegging door de verantwoordelijke voor de latere verwerking van het ontvangstbewijs van zijn aangifte verricht bij de Commissie.
15. Het Comité brengt volledigheidshalve ook de andere verplichtingen in herinnering die zijn vastgelegd in de artikelen 6 tot en met 17 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 aangaande de verwerking van gecodeerde gegevens in het kader van wetenschappelijk onderzoek.
16. Onder die voorwaarden is de voorgestelde verwerking niet onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden (artikel 4, § 1, 2° WVP), aangezien voldaan wordt aan hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 13 februari 2001.

2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. *Gevraagde gegevens*

17. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.
18. De aanvrager geeft aan welke fiscale gegevens¹ van de in randnummer 3 omschreven steekproefpersonen noodzakelijk zijn in het kader van zijn onderzoek²:
- a. Gegevens ter identificatie van de fiscale burgerlijke staat³

¹ Het betreft telkens de gegevens vanaf 2003 tot en met 2015.

² In onderhavige beraadslaging worden enkel de grote categorieën van fiscale gegevens weergegeven. In de aanvraag worden sommige categorieën nog onderverdeeld in subcategorieën (met vermelding van de respectievelijke fiscale codes). Al deze subcategorieën maken evenwel integraal onderdeel uit van onderhavige machtiging.

- i. Ongehuwd en niet wettelijk samenwonend
 - ii. Gehuwd
 - iii. Wettelijk samenwonend
 - iv. Weduwnaar
 - v. Uit de echt gescheiden
 - vi. Gescheiden van tafel en bed
 - vii. Feitelijk gescheiden
- b. Aanwezigheid van kinderen ten laste⁴
- i. Aantal kinderen fiscaal ten laste
 - ii. Aantal kinderen fiscaal ten laste met belastingvoordeel voor de partner (co-ouderschap)
 - iii. Aantal kinderen fiscaal ten laste van de andere partner met belastingvoordeel voor de aangifte-indiener (co-ouderschap)
- c. Inkomsten van onroerende goederen⁵
- i. Niet geïndexeerd kadastraal inkomen – Onroerende goederen die u voor uw beroep gebruikt
 - ii. Niet geïndexeerd kadastraal inkomen – Gebouwen die u niet verhuurt, die u verhuurt aan natuurlijke personen (...) die ze uitsluitend als woning gebruiken
 - iii. Niet geïndexeerd kadastraal inkomen – Gronden, materieel en outillering die u niet verhuurt of (...) die ze niet voor hun beroep gebruiken
 - iv. Niet geïndexeerd kadastraal inkomen – Onroerende goederen die u overeenkomstig de pachtwetgeving verhuurt voor land –of tuinbouwdoeleinden
- d. Inkomsten van roerende goederen ⁶
- i. Dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen waarop geen roerende voorheffing is ingehouden
 - ii. Interesten en dividenden van erkende vennootschappen met een sociaal oogmerk, waarop geen roerende voorheffing is ingehouden
 - iii. Inkomsten uit gereguleerde spaardeposito's bij kredietinstellingen in de EER
 - iv. Andere inkomsten zonder roerende voorheffing

³ Burgerlijke staat is bepalend voor netto-inkomen en het biedt informatie over de verschillende gezinssituaties waarbinnen onderhoudsuitkeringen worden betaald/ontvangen.

⁴ De gegevens bieden nuttige informatie over de verblijfsregeling van de kinderen, wat tevens in alle onderhoudscomputatoren wordt gevraagd.

⁵ Op basis van deze informatie kan de aanvrager het onroerend inkomen berekenen.

⁶ Op basis van deze informatie kan de aanvrager het roerend inkomen berekenen.

- v. Inkomsten uit cessie of concessie van auteursrechten, naburige rechten en wettelijke en verplichte licenties
- e. Wedden en lonen⁷
 - i. Totaal van wedden en lonen, enz.
 - ii. Totaal van wedden en lonen, enz. voor gepresteerde opzegtermijn die voor vrijstelling in aanmerking komen
 - iii. Bezoldiging van gelegenhedswerknemers in de horeca
 - iv. Opzeggingsvergoedingen en inschakelingsvergoedingen
 - v. Bezoldigingen van december (overheid)
 - vi. Terugbetaling woon-werkverkeer
 - vii. Door sportbeoefenaars verkregen inkomsten
 - viii. Door scheidsrechters verkregen inkomsten
 - ix. Werkbonus
- f. Werkloosheidsuitkeringen⁸
 - i. Uitkeringen zonder anciënniteitstoeslag
 - ii. Uitkeringen met anciënniteitstoeslag (50+ 'ers)
 - iii. Werkloosheidsuitkering met bedrijfstoeslag
- g. Wettelijke uitkeringen bij ziekte/invaliditeit en Vervangingsinkomsten⁹
- h. Bedrijfsvoorheffingen en inhoudingen sociale zekerheid¹⁰
- i. Pensioenen¹¹
- j. Ontvangen onderhoudsuitkeringen voor volwassenen¹² en schuldenaars van deze onderhoudsuitkeringen¹³
- k. Ontvangen onderhoudsuitkeringen voor kinderen¹⁴ en schuldenaars van deze onderhoudsuitkeringen¹⁵
- l. Betaalde onderhoudsuitkeringen¹⁶ en genietters van deze onderhoudsuitkeringen¹⁷

⁷ Op basis van deze informatie, alsook op basis van de andere inkomensgegevens, kan de aanvrager het inkomen berekenen.

⁸ Op basis van deze informatie, alsook op basis van de andere inkomensgegevens, kan de aanvrager het inkomen berekenen.

⁹ Op basis van deze informatie, alsook op basis van de andere inkomensgegevens, kan de aanvrager het inkomen berekenen.

¹⁰ Deze informatie is nodig om het netto-inkomen te kunnen berekenen.

¹¹ Motivatie in de aanvraag: Op basis van deze informatie, alsook op basis van de andere inkomensgegevens, kan de aanvrager het inkomen berekenen.

¹² De aanvrager dient de gesimuleerde bedragen van (te) ontvangen onderhoudsuitkeringen te kunnen vergelijken met de werkelijk ontvangen bedragen.

¹³ Wat de schuldenaars van de uitkeringen betreft, krijgt de aanvrager niet de volledige info over de persoon. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vervangt deze gegevens door het gecodeerd identificatienummer.

Deze informatie is nodig om uitsluitel te hebben over de aard van de onderhoudsuitkering (ontvangen als ouder of als ex-partner) en om de familieverbanden te kunnen reconstrueren waarbinnen de transfers plaatsvinden.

¹⁴ De aanvrager zal zijn gesimuleerde bedragen vergelijken met de werkelijk betaalde onderhoudsuitkeringen. De gegevens worden enkel opgevraagd voor de kinderen van de steekproefpersonen. Voor elk jaar bepaalt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid de huishoudpositie van beide partners (voor en na scheiding) en de hierin aanwezige kinderen.

¹⁵ Wat de schuldenaars van de uitkeringen betreft, krijgt de aanvrager niet de volledige info over de persoon. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vervangt deze gegevens door het gecodeerd identificatienummer.

¹⁶ De aanvrager zal zijn gesimuleerde bedragen vergelijken met de werkelijk betaalde bedragen.

m. Aftrekbaar bedrag kinderopvang¹⁸

19. Het Comité is van oordeel dat deze gegevens – gelet op de motivatie in de aanvraag (die werd samengevat in de voetnoten 3 tot en met 18 van onderhavige beraadslaging) en gelet op het onderwerp van de studie – toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn in de zin van artikel 4, § 1, 3° van de WVP.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

20. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, noodzakelijk is (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).
21. De aanvrager stelt dat het onderzoek tot eind 2023 zal duren en dat de verzamelde persoonsgegevens na deze termijn zullen vernietigd worden. Het onderzoek kadert immers in een zesjarig doctoraatsproject en *reviewers* vragen soms tot enkele jaren na afloop van het eigenlijke project bijkomende analyses vooraleer tot publicatie van wetenschappelijke artikels wordt overgegaan.
22. Het Comité beschouwt dit als een maximumtermijn. Mocht het doeleinde reeds vóór het vervallen van die termijn zijn bereikt, dienen de gegevens nog voor afloop van deze termijn door de aanvrager te worden bewaard onder een vorm die het niet mogelijk maakt om de betrokkenen te identificeren. Onder die modaliteiten, is het Comité van oordeel dat de opgegeven bewaartermijn gepast is in het licht van voornoemd artikel 4, § 1, 5°, WVP.

2.3. Frequentie van de toegang en de duur van machtiging

23. Betreffende de door de aanvrager verzochte eenmalige toegang tot de gegevens van de FOD Financiën, is het Comité van oordeel dat deze gepast en dus in overeenstemming is met het bepaalde in artikel 4, § 1, 3°, van de WVP, aangezien het hier een éénmalig onderzoeksproject betreft.
24. Hoger werd reeds aangehaald dat de aanvrager de gegevens maximum tot eind 2023 zal bewaren en de gevraagde machtigingsduur loopt hier parallel mee. Het Comité is van

¹⁷ Wat de genietters van de uitkeringen betreft, krijgt de aanvrager niet de volledige info over de persoon. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vervangt deze gegevens door het gecodeerd identificatienummer. Deze informatie is nodig om uitsluitel te hebben over de aard van de onderhoudsuitkering (betaald aan een ouder, ex-partner of kind) en om de familieverbanden te kunnen reconstrueren waarbinnen de transfers plaatsvinden.

¹⁸ In sommige berekeningswijzen, met name bij de onderhoudsgeldcalculator van de Gezinsbond, wordt deze variabele meegenomen.

oordeel dat dit gepast en dus in overeenstemming is met het bepaalde in artikel 4, § 1, 3°, van de WVP.

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

25. De gevraagde gegevens zullen intern gebruikt worden – met name door één professor en een aantal onderzoekers van het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek van de Universiteit Antwerpen – en is er dus geen expliciete mededeling aan derden.
26. Het Comité ziet in het licht van artikel 4, § 1, 3° WVP en artikel 16, § 2, 2° WVP, geen bezwaren tegen het feit dat bovengenoemde personen onder deze modaliteiten toegang hebben tot onderhavige persoonsgegevens. Het onderlijnt wel dat de nodige maatregelen moeten worden genomen opdat de toegang in de praktijk ook beperkt blijft tot deze personen.

2.5. Rapportage

27. Overeenkomstig artikel 23 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 mogen de resultaten van de verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden in beginsel niet worden bekendgemaakt in een vorm die de identificatie van de betrokken personen mogelijk maakt. Het Comité benadrukt dat de aanvrager dit principe dient te respecteren.

3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

28. Het betreft een hergebruik van gegevens met het oog op het uitvoeren van een studie omtrent de berekeningswijzen van onderhoudsbijdragen. Het Comité meent dat het verstrekken van informatie aan de betrokkenen hierbij noodzakelijk is. Deze informatie moet zo duidelijk, volledig en toegankelijk mogelijk zijn, rekening houdend met de hieraan verbonden praktische moeilijkheden ten gevolge van het grote aantal bij de studie betrokken personen.
29. Bij wijze van voorbeeld kan verwezen worden naar de mogelijkheid om op de website van de FOD Financiën informatie te verstrekken omtrent onderhavige doorgifte van persoonsgegevens.

4. INFORMATIEBEVEILIGING

30. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat de aanvrager over een consultant inzake informatiebeveiliging beschikt, alsook over een algemeen veiligheidsbeleid. Het Comité heeft hier akte van genomen.
31. Wat de FOD Financiën betreft, heeft het Comité reeds in vroegere beraadslagingen het veiligheidsbeleid en de aanduiding van de consultant inzake informatiebeveiliging geëvalueerd.

OM DEZE REDENEN

het Comité

1° machtigt de mededeling van de hogervermelde persoonsgegevens die bij de FOD Financiën worden bewaard en dit om het doeleinde zoals omschreven in randnummer 9 te verwezenlijken;

2° beslist dat deze machtiging geldt voor zover en voor zolang de voorwaarden vermeld in de randnummers 10, 14-15, 22, 26, 27 en 28, worden nageleefd door de aanvrager;

3° beslist dat het zich het recht voorbehoudt om, in voorkomend geval op geregelde tijdstippen, de effectieve en duurzame toepassing te controleren van technische en organisatorische maatregelen die conform de stand van de techniek zijn en van aard om de risico's adequaat te dekken. In dit verband gebiedt het Comité de partijen iedere relevante wijziging in de beveiliging van de gemachtigde verwerkingen aan het Comité mee te delen.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Stefan Verschuere

Voor eensluidend verklaard afschrift:

An Machtens,

Wnd. Administrateur 12.10.2015